

Viden om rusmidler og samfundet: Magt

Karina Luise Andersen er cand. mag. og redaktør på STOF

Velkommen til STOF nr. 34 med temaet 'magt'.

Hvor meget magt er der egentlig på spil mellem mennesker, borgere og institutioner i demokratiske samfund som vores? Magt forstås ofte som noget, der mest eksisterer i totalitære dele af verden, hvor ytringer og adfærd bliver kontrolleret meget direkte fra øverste sted. Men hvordan udøves magt i Danmark ud over den mere overordnede regulering, der har til hensigt at skabe plads og rum til alle: stat, lovgivning, børneopdragelse og deslige?

Magt kan komme i mange former mellem mennesker. Den kan være direkte og synlig for alle, og den kan være delvist synlig og dermed tydelig kun for dem, der har mærket den på egen krop og sind. Magt kan også være så godt som usynlig for både dem, der udøver magten og dem, der underlægges den, ofte fordi alt jo "bare er, som det plejer", og der måske ikke findes foranledning til at sætte spørgsmålstegn herved.

Magt ligger i de utallige sociale "forhandlinger", vi som mennesker indgår i hver dag gennem hele livet i stort og småt. I familien, venskabskredsen, arbejdsmiljøet, samfundet og verden. De fleste prøver at skabe en balance, hvor der er plads til alle, og hvor ingen behøver opleve sig direkte reguleret af andre, eller i værste fald undertrykt. Men samfundsmæssige strukturer, sociale forskelle, kulturelle forståelser, moralske forestillinger om rigtigt og forkert og om godt og ondt, får ofte "forhandlingerne" om plads til både os selv og andre til at være på let gyngende grund. Og det at stå stille for at lytte til både sig selv og hinanden for at undgå de værste dønninger kan til tider være vanskeligt, når mennesker blot er mennesker. Men ikke desto mindre må det til stadighed være idealet.

I dette nummer af STOF vil vi undersøge magt på rusmiddelområdet fra forskellige vinkler. Magt er som udgangspunkt ikke direkte omtalt i de enkelte artikler, men lægger sig som et tematisk tæppe under hele bladet. Her omtales både magtrelationer, magtmennesker, stigmatisering, kampen for frihed eller inddra-

gelse og afgrænsning af samme, magt - og afmagt - i forhold til sig selv, sin krop, sind eller i forhold til andre: børn, unge og voksne. Perspektiver uden for landets grænser får vi også med, når UNICEF med fotografier og tekst fortæller om tilværelsen for børnesoldater i Sydsudan, hvor rusmidler er et middel til både undertrykkelse og til lindring.

Læs også de spændende uddrag fra Peter Øvig Knudsen seneste bog 'Min mor var besat' udvalgt af Peter Øvig Knudsen selv til STOFs læsere. I dette nummers 'Stemmer fra Siden' finder du et portræt af Fredericias tidligere borgmester Thomas Banke, mens formand for Rådet for Socialt Udsatte Jann Sjørnsen er hovedperson i '5 hurtige til...'. Dette nummers 'Ildsjæl' er Sofie Weinreich Engell, leder af herberget Grace i København, og på bagsiden af STOF er 'Folkeklubbens' fine tekst fra sangen 'Men ikke endnu en vinter', der behandler magt på sin helt egen måde...

Rigtig god læselyst!

Karina Luise Andersen
Redaktør

I år fylder Center for Rusmiddelforskning 25 år, og det vil vi gerne fejre sammen med STOFs læsere. Vedlagt dette nummer af STOF finder du derfor centrets jubilæumshæfte fyldt med spændende viden om det seneste kvarte århundredes rusmiddelforskning, viden og samfund.